

A te szobád

Mire ez az éjszaka véget ér

Állsz a Kő téren, harangok kondulnak a hideg égbe, tíz óra van. Azon töprengsz, vajon miben halhatnak meg Pozsonyban az emberek. Nem tudod elképzelni, hogy elüssön valakit egy autó, elsodorjon egy villamos vagy szívvrohamot kapjon; minden túl lassan zajlik, a város vére sűrű, a város egy lusta állat egy nagyon sekély gödör alján.

Egy órája ért véget a szerkesztőségi ülés, az egész estét olyan emberek körében töltötted, akiket csak a nyelvtani hibáik alapján ismeresz. Azt javasoltad, hogy a szerzők ne az alcímmel kezdjék az írásukat, hanem fordítsanak nagyobb figyelmet az absztraktra; ez segítene abban, hogy tisztázzák, valójában miről szeretnének írni, illetve az olvasó könnyebb eligazodását is szolgálná. Vita alakult ki arról, hogy mi is az az absztrakt. Felkínáltad a magyarázatod, és a főszerkesztő megdicsért. Ekkor a filmes rovat vezetője szólalt fel, miszerint a szlovák film jövője érdekében legalább egy plusz oldalra lenne szüksége. Mire a zenerovat vezetője kijelentette, hogy egyetért, amíg ez nem megy a zenerovat rovására. Az irodalmi rovat vezetője megkérdezte, hazamehet-e, mivel a filmben nem érdekelt. A melletted ülő lány a papír felső részére díszes betűkkel rápingálta a folyóirat nevét, és a következő két órában apránként az összes hullámvonalat és kacskaringót meghosszabbította, amiből végül egy féloldalas, bonyolult dísz kerekedett, több ízlésesen belekomponált népi motívummal.

Aztán elmentek valahova egy sörre, cigarettafüst-felhőbe és társas nevetésre, a sötétben csak két melankolikus tó világított, te kitértél a tekintet elől, integettél nekik, és még sokáig álltál a járdán, mint egy odaszúrt tű, lelógó karral, lesütött szemmel.

A Štefánik utcától egészen idáig úgy vánszorogtál, mint egy vénember, térdig elkopsz, mondtad magadnak, elkopsz mellkasig, ledörzsölődsz, látszólag a földbe gyökerezett fejként végzed valahol nagyjából középen, amit bárki belerúghat a csatornába, és agyó.

Michaela Rosová (1984) színházi dramaturg szakon végzett a Janáček Művészeti Akadémián Brnóban, valamint Performance Research szakon a bristoli egyetemen. Négy prózakötete jelent meg. Legutóbbi, *Tvoja izba* (A te szobád) című önéletrajzi kisregénye az újabb szlovák irodalom egyik jelentős, a belső megfigyelésre koncentráló irányához kapcsolódik, amelyen belül Rosová prózája mindenekelőtt igényesen megmunkált, pontos nyelvvel tűnik ki. Nagy figyelmet keltettek a szlovák irodalommal foglalkozó kritikái blogbejegyzései, amelyek 2016 és 2020 között jelentek meg a *Denník N* online változatában.

Az itt olvasható fejezet címe az azonos című csehszlovák filmdrámára utal 1966-ból, Peter Solan rendezésében, Jana Gyrová (Olga), Jitka Zelenohorská (Mira), Stano Dančiak (Kvetinka), Marián Labuda (Miloš), Július Pántik (Baláz) stb. szereplésével.

Most ott állsz a Kő téren, és azon tűnődsz, milyen más lenne, ha havazna, olyan puhán, olyan városiasan – a morajlás, ahogy az autók óvatosan haladnak a kijárt sávjaikban, mintha kúsznának, és minden hang tompa, és a kezünkől kieső dolgok tollak közé hullnak, semmi sem törik el.

Elindulsz a Manderlák épülete felé, falafelt rendelsz egy bódénál, keresed a legközelebbi taxit.

Ezze' aztán tuti be nem űsz, üvölt a taxis a pitádra szegezett tekintettel.

Nem vagyok öt éves, mondd, nem koszolok össze semmit, ne kekeckedjünk!

Egy ideig dül-fül, mielőtt elindulna.

Nők – mormolja a bajsza alatt, és kiköp a lehúzott ablakon.

Elmennél valahova messzire, de nem egészen messzire, nem ismered Pozsonyt, így hát nem tudod, hova. Megkérdezed a sofőrt, hogy hol lakik, teljesen kiakad, félreáll, és megkér, hogy szállj ki. Egyezkedsz vele, menne egy ideig csak úgy egyenesen? Csak úgy egyenessen mehetnél tovább gyalog is, nem?! Mi van előttünk? A Vinohradý. Mögötte, nem tudom, Krasňany, Rača. Panelházakat akarsz a város peremén, ahol véget ér a világ, és leeshetsz a szélén, egy kocsmát akarsz, amit úgy hívnak, Maroš, Sedmička vagy U kozy. Eszedbe jut a Hanka Service, a bordélyház, ami felett Prágában laktál. A szemközti hentesüzlet eladó-nője nappal a kasszát kezelte, éjszaka pedig nyilván ott melózott; hol a szeletelőgép előtt, kötényben, terpeszben találkoztál vele, hol kisminkelve, hálós harsnyában, ahogy besurran az ajtón, mindig oldalvást, mintha így kevésbé lenne feltűnő. Már jócskán a negyvenes éveiben járt, mindig hálós bevásárlószatyorban hordta a lakkozott retiküljét, ilyet soha életedben nem láttál. Elképzeled őt a taxisofőrrel, amint a boltban flörtölnek a prémium sonka felett. Ránézel a falafelre, érzed, hogy alul átázik, szemed sarkából a sofőr felé kémlelsz, motyog valamit, az utat kémleli.

Egy buszmegállónál rak ki. Vaktában elindulsz. Szívesen megszabadulnál a csomagtól, de nincs szíved ételt kidobni.

Öt percen belül rábukkansz egy kocsmára, az alacsony, hosszan elnyúló épület a járdához képest ferdén áll, vagy a járda hozzá képest, nem tudod, melyik volt itt előbb. A párhuzamos utak, az uniformizált lakótömbök és az egyforma fák között olyan hatást kelt, mintha valaki véletlenül karcolta volna az építészeti modellbe. Nincs neve, csak kivilágított reklámlámpák jelzik, és egy szétterpesztett lábú tábla a napi menüvel, amire elsős betűkkel egy suta kétso-rost kanyarítottak: „A kedd az a nap, amikor a szakács álomlevest ad”. Megdörzsölöd a szemed, az ujjaidon érzed a gyógynövényes öntetet. A bejárati ajtó teleragasztva és telepingálva mindenféle vicces felirattal, ilyenek általában inkább a vécéajtókat szokták borítani; akaratlanul is elmerülsz az olvasásukban, még szépen oda is hajolsz, hogy a dudor, ami mindjárt kiül a homlokodra, pont jó helyre kerüljön. Semmi gond, veted oda, arcod a kezébe temetve, mint amikor valaki aggódik.

A helyiségben áll a füst, pedig senki nem dohányzik, még hamutartót sem látsz. Néhány öregember ül elszórtan a faasztalok körül, arccal a mennyezetre erősített tévé felé fordulva. Az egyetlen nő hátranéz, látod, hogy megmozdult az ajka, de nem tudod, hozzád beszél-e, mindenesetre nem hallod, mit mond.

Egy teát kérek.

Teát, ismétli meg a hordóhas, két mancs siklik végig a pulton, de még nem engedi el egészen.

Teát, erősítéd meg.

Egy pillanatilag mindketten a falafeledet bámuljátok; hirtelen borzasztóan megehez, jókorát beleharapsz, érzed, hogy a fél arcod csupa maszat, és megnyugvás tölt el. A fickó vállat von, mintha azt mondaná, az utolsó szó úgyis az övé. Azon töprengsz, beleköp-e a teádba. Röviddel ezután, amikor előtted a gőzölgő bögre, a piros felszínen valóban egy buborékcsozó úszik. De ez így szokott lenni, nem?

Csak akkor kezdesz vetkőzni, amikor leülsz – ráncigálsz magadról a kabátod, nekiütközöl az asztalnak, a pitádat semmi esetre sem akarsz letenni a ragacsos abroszra. Ráadásul egy kicsit ki kell fújnod magad. A nő megragadja az alkalmat, hogy kapcsolatba lépjön veled, és közli, hogy ő nem való ide, semmi köze hozzájuk. A hangszínéből érződik, hogy ez fontos neki. Átülpsz.

Még egy perce sem ülsz, még le sem vetkőztél rendesen, amikor hozzád lép a hordóhas, hogy felvegye az utolsó rendelést. Még egy teát rendelsz. Máshoz nem megy oda. Az ajtón az állt, hogy csak két óra múlva zárnak.

A tévében stúdióközvetítés megy, négy szakértő boncolgatja a hokimeccs felvételeit. A hang le van halkítva, egy szót sem lehet érteni belőle, és ráadásul valahol mögötted mintha egy rádió szólna, tompa zenét hallasz. Ráadásul úgy tűnik, mintha egy kutya is lenne itt valahol – időnként valami alig hallhatóan felmordul. Mintha a helyiségben általánosságban minden hang a csend felé tartana, csak még nem ért oda.

Arra az öregúrra gondolsz, akivel így ismerkedtél meg egy prágai kocsmában. Eladatlan, eladhatatlan zöldségeket gyűjtött be a piacról, egy egész kocsit megpakolt velük, és mindig kiválogatott neked néhány jobb darabot, ami tökéletes volt a lecsóhoz. Mesélt az egykori munkájáról, amikor ereszcsonnak javításában segédkezett; a belváros összes háztetőjén végigszökdécselt, úgy ismeri a várost, mint a tenyerét. Sötét arcán könnytetoválás és ványadt testén sok egyéb kép – gyakran felhúzta a ruháját, hogy valamit megmutasson belőlük, szinte úgy használta a tetoválásokat, mint egy másik nyelvet; például hangosan elgondolkodsz azon, miről is szól az élet valójában, és nicsak, itt ugrál egy delfin a bordák hullámain, a hasától a szívéig – erről.

Sejtéd, hogy itt senki nem elegeyedik szóba veled, kivéve talán azt a nőt, aki ismét megpróbál szemkontaktust teremteni, olyan körülményes módon, hogy még egy szaltó is természetesebbnek tűnne.

Figyeled az öregeket, és szinte biztos vagy benne, hogy azt a hangot valamelyikük hallatja.

Ha tudni szeretted volna, hogyan kell meghalni Pozsonyban, hát talán így.

Az aszalterítőt bámulod.

A második teát egy árnyalattal erősebbre készíted.

Kupicák sorakoznak egymás mellett – úgy tűnik, van bennük valami, ami az összetartozásra utal, és hirtelen kirekesztettnek, magányosnak érzed magad.

Lehült a levegő, és egy örökkévalóságig várakozol a megállóban. Képzeltedben megjelenik az Egyenlítői Afrika, a valamennyi hajlatból előtörő izzadság, a háthoz tapadó póló, a leégett vádli. Nem működik, nem működött a valóság-

ban sem, te még az Egyenlítői Afrikában is gyapjúzoknit hordtál, a fagy továbbra is összekocintgatja a fogadat.

Amikor végre megjön a villamos, egy narancssárga bozontos sapkás nő ugrik le széttárt karokkal, pont előtted ér földet, egyik lába kissé kinyújtva, telemark, behajlított térd, előírásnak megfelelő mintapozíció. Elgondolkodsz, vajon honnan bukkant elő benned ez a szó, ami utoljára vagy húsz éve hangozhatott el a régi lakásotok nappalijában, valahol a tévékapcsoló és a zsámoly, az anyósnyelvek és a csiszolt üvegtárgyak között; még abban sem vagy biztos, hogy telemark vagy telemann.

Én ismerlek téged!, huhog rád a kis nő.

Nem szállsz fel, mert belekapaszkodik a karodba.

Állsz, a távolodó villamos után nézel, még vidáman csilingel egyet, mintha egy egész cirkuszt vinne, aztán lenézel a kis nőre. Tényleg apró, és ez valahogy megnyugtat. Menekülőre fogni olyan lenne, mint megszabadulni egy kutyakölyöktől a város szélén.

Elereszt; azon töprengsz, hogy amikor senki sem ér hozzád, azt akarod, hogy valaki hozzád érjen, és amikor valaki hozzád ér, azt akarod, hogy elengedjen. Azon morfondírozol, hogy túl sokat morfondírozol; talán valami mást kellett volna innod, a tea nem helyezi üzemen kívül az agyad.

Abba az irányba indul, ahonnan nemrég jöttél.

Ott nem töltenek nekünk, mondd.

Nem is oda megyünk, válaszol.

A lakásban három szoba van – kettő szinte üres, a legnagyobban egy oázis terpeszkedik, burjánzik és rothad. A levelek, a kúszó szárok és a fonnyadó húsos szirmok áradásától nem látszanak a cserepek; úgy tűnik, hogy minden mindenből nő. Semmi sem üde, a vegetáció sötét, szinte fekete. A szoba közepén, az egyik falhoz tolva egy nagy ágy áll, amit részben eltakarnak a mennyezetről különféleképp alálógó függönyök, amik olyanok, mint egy szúnyogháló foszlányai. A levegő fülledt, nehéz illatoktól terhes, termékenységgel és rothadás, szantálfa, jut eszedbe, de nem tudod, milyen az illata, ezt a fogalmat üresen és titokzatosan hoztad a mesékből. Ugyanakkor a káoszból tisztán kiválik egy kémiai alapszag, mintha jó ideje egy belázcsillapított ember izzadna itt.

A kis nő – Dora néven mutatkozott be – fel-alá járkál a szobákban, felvesz és letesz dolgokat, mintha valaki járt volna itt előtte, és átrendezte volna az egészet, mintha újra birtokba kéne vennie a területet, mintha jeleket kéne hagynia. Az egyik szobában csak egy szekreter van, benne üvegek és flakók, egy kristálykancsó és régimódi, kis talpú, masszív poharak. Valami a kezébe akad, egy üvegstárral a karodban sétálsz vissza a dzsungelbe, akaratlanul is szivárványt keresel, egy ilyen üvegben végül is keletkezhet szivárvány.

A jobb oldaladra fekszel, egymásra helyezed a bokád, a kezébe a feje mögé teszed. Olyan vagy, mint egy feltálat palacsinta, eszedbe jut egy útikönyv, ami-ben egy kígyó felfalt egy felfedzőt; a mai napig múzeumban őrzik a cipőjét, a távcsövet, egy lepkeháló fémkeretét és néhány más apróságot, amit a hulló emésztetlenül kiűrt. Az útikönyv Dél-Amerikáról szól, ahol lépten-nyomon kígyók voltak, és minden misszionárius tartott egyet feldarabolva a fagyasztójában. Akkoriban nem értetted, honnan van áram ezeken a ritkán lakott terüle-

teken, aztán jöttek a rövid és száraz afrikai éjszakák, amikor a generátorok egyenletes zúgása a kedvenc altatódaloddá vált. A helyiek kabócáknak hívták őket, fekete kabócáknak, alacsony kunyhók falához bújó kis élő gépezeteknek. Hiszed, hogy az ember semmit sem felejt, a fej persze valamilyen módon szorító, de mindent megőriz, és ez a világon a legszomorúbb dolog, a legnagyobb árulás.

Dora leült az ágyhoz tolt fotelre, lábát az ágy bal felére rakta. Világosbarna haja kétfelé áll, mintha áramütés érte volna, és ha az orra nem lenne egy kissé méretesebb, egészen gyerekesnek tűnne. Azon töprengsz, álmodott-e valaha kisebb orról, egy felfelé kunkorodó aranyos pisze gomborról. Nagyon szép. Elképzelsz egy férfit, nagy tenyér a kis fenéken, Dora orra a kulcsontjába mélyed, mély lélegzet, unisono, és a férfi borzasztóan beleszeret, és mindig a nyomában van, mint egy kutya. Szeretnél vele beszélgetni, de nem tudod, hogyan.

Kézbe fogod a poharad, a sűrű portóit, ő meg beszél. Egész Pozsonyt ismeri, az összes embert a szerkesztőségéből, a szomszéd osztályba jártak, ugyanabban a lépcsőházban laktak, ugyana mögött a kazánház mögött dohányoztak, projekteken dolgoztak, fesztiválon találkoztak, egyik reggel egy kiállításmegnyitó után egy ismert szobrásznő lakásában ébredtem, ő meg ott állt a mosogatónál, azóta is barátok vagyunk, nagyszerű ember, bár meg kell mondani, hihetetlenül unalmasan ír, te is nyilván tudod, de nagyon jóban van több kurátorral, vannak kapcsolatai pályázati bizottságokban, és egy feminista szervezet titkárnőjével bújik ágyba, akit szintén nem ismersz, hogy lehet, hogy nem ismered, Prágában éltél, nem a Jupiteren, hogy lehet, hogy nem tudod, ki kivel fekszik le, hiszen olyan ez, mint a kvantumfizikában, minden mindennel folyamatos érintkezésben van, és naivitás lenne azt hinni, hogy te ennek nem vagy a része, hogy ez rajtad kívül zajlik, hogy nincs közöd hozzá.

Nézed Dora lábát, két szár, amivel áthidal két bútordarabot, térd alá érő vas-tag, unalmas szoknya és térdtől kezdődő vékony fekete harisnya, de egyébként is, nyaktól lefelé egyre kevesebb réteg ruha van Dorán, aminek végére a harisnyán a hüvelykujjánál lévő szakadás tesz pontot. Hallgatod egyre halkuló, mintha a távolból érkező, a végeken rojtozódó, rekedtes hangját, és a kis szerkesztőségetekre gondolsz mint testek egyvelegére, tenyér valaki szomorú arcán, tenyér egy szíven és egy másik a nemi szervén. Munka, veszekedések és vallomások. Semmi új a nap alatt – színház. A gondolataid lassan elhagyják a szobát és a lakást, nem vagy itt, messze jársz, a Dunánál reggel van, egy reggel ott álltál egy híd alatt, köd gomolygott a felszínén, a szél marokszámra szórta a sirályokat, a tél már a csontvelőig hatolt, és a parton kevesen sétáltak, fej behúzva a vállak közé, senki nem állt meg. Kivettél és széttéptél egy lapot a táskából, és magad elé dobtad – a szél egy szempillantás alatt felkapta az ujjenyomatnyi darabokat, és egy kicsit odébb vitte, máshová szórta őket, mintha ez lenne a dolga. A roma számotokban túl kevés a roma – folytatja Dora. Csacsog, részletekbe menően szétszed két korábbi lapszámot is, koncepcionális fenntartásokat, baráti figyelemztetéseket fogalmaz meg. Gondolataid a Dunához vándorolnak, és azon tűnődsz, vajon sikamlós és olajos-e, és láttad-e már valaha sötétben. Eszedbe jut Szentpétervár, és hogy mennyire csalódott voltál, amikor egy boltban Neva nevéű vécépapírra bukkantál.

Köszönöm az észrevételeket, monddod, a következő alkalommal megvitatjuk a szűkebb szerkesztőségi ülésen. Friss projekt vagyunk, és minden visszajelzésnek örülünk.

Egészen más vagy, mondja Dora, mint amilyennek az írásaid alapján képzeltelek.

Erre felülsz, az ágy közepére húzódsz, előrehajolsz, és a lábába mélyeszted a fogaid. A lábtőt célzod meg, de ügyetlenül; az utolsó pillanatban a felső rész mellett döntesz, ahol a boka kezdődik. Felvisít, összerezzen, és a hajadnál fogva megragad, hogy elrángasson. Addigra már magad is elhúzódsz.

Megtörlöd a szád, és azon tűnődsz, benyálaztad-e a harisnyáját.

A Jupiter meglepett, monddod, egy hétköznapi ember a Marsot vagy a Holdat hozná fel példának.

Megdörgöli a bokája feletti pontot, kis mozgástartomány, amiből biztosan nem olvasható ki fájdalom. Egyenesen rád néz, az a határozott benyomásod, hogy attól fél, elmész. Egy perccel ezelőtt valószínűleg nem érdekelt volna – még akkor sem, ha különösebb meggyőződés nélkül győzködött volna, most meg egyszerűen nem akarja, hogy elmenj.

Hallgat, és sokáig nem csinál semmit, csak egy jó idő után mozdul meg, kicsit visszacsusszan a hátával a fotel puha tenyerébe, nagyon sápadt arc, nagyon selymes haj, mögötte a botanikus kert, a trópusi flóra pavilonja. Végül lehajol, mint ha négykézlábra akarna ereszkedni, és odakúszik hozzád az ágyra – közben még mindig tartja a poharat, és még csak ki sem lötytyenti a bort. Ültök egymással szemben, mint két bentlakásos iskolás lány, buli után, már csak le kellene kapcsolni a villanyt, sötétre nyílt szemek, a hálóing alatt kalapáló szívek, és rád tör az érzés, hogy igazából nincs mit mondanotok egymásnak. Ő a párna hímzett szegélyét babrálja, újrahímezi vékony, csontos ujjjaival, te pedig a borzas hajkoronáját bámulod, és nagyon gyorsan kiüríted a kanocsóból a bort. Amikor feláll, hogy újabb üveget hozzon a szekreterből, vele tartasz, a radiátornak támaszkodsz, háttal az üres szobának, arccal az ablaknak, meglep a hó, a nagy pihék, amik biztosan nem érik meg a reggelt, sőt talán sosem érnek földet, túl könnyűek, vagy talán a szél nem tudja eldönteni, hova helyezze őket. Milyen szép lenne, monddod, ha az utcai lámpák felemelnék a fejüket, és egymásra pillantanának. Egész életedben a lábad elé néztél, és nem tudtad, hogy hús lépésre tőled él valaki, aki pontosan ugyanolyan, mint te.

Szerinted hasonlítunk?, kérdezi Dora.

Megvonod a vállad, csak nézted a lámpákat, ez minden.

Lebegve közlekedik a lakásban, vékony, mint a szalmaszál, követed, belegabalyodsz az egyik függőnycsíkba, az ágyra veted magad, magaddal rántod a függőnyt. Leszedi rólad a gombostűket. Fekszel, félrehajtott fejjel, behajlított karral, öklöd a szádnál. Azt magyarázod, hogy néha csak egy időre szeretnél valakit, de nem megy, mert téged mindenki örökre akar. Nem tudsz csábítani, nem tudsz kérlelni, egyszerűen nincs időd még csak próbát tenni sem, minden túl gyorsan a lábad előtt hever, és ott is marad. Az olyan férfiak, akik mindenkit lapátra tesznek, előtted ellágyultak és meghajoltak. Nem szenvedélyt ébresztasz, hanem az óvás és a gyengédséggel való elhalmozás vágyát. Veled lassú szeretkezésre és lusta reggelekre vágynak, gyerekekre és kandallóra, hogy hirtelen egy

kertes házban találják magukat, neked virágágyás, nekik szerszámoskamra; rájuk mosolyogsz a ruhaszárító kötél mögül, miközben kint a ruhákat teregeted, a szádban csipeszek, ők a konyhaablakból mosolyognak rád, miközben a közös reggeli után mosogatnak; boldogan öregedtek meg. Gyakran eszedbe jut az első komoly kapcsolatod, egy délután egy angliai tengerparton, a sétány szinte üres, erős szél fúj, az ég a földre nehezedett, és kicsit szemerkélni kezdett az eső, behúzódtatok egy könyvesboltba, a bolt kicsi és szűk volt, mint egy vagon, az ajtó fölött megcsendült a csengő, de az eladó nem jelent meg. Éppen az egyik leglelkesebb időszakodat élted, ráadásul éppen jó kedved volt, minden felvillanyozott, és mindenre ujjal mutogattál, előszedegettéll dolgokat, képeket kerestél, és akkor egyszer csak – gyere hozzám. A fapalcok eltérő oldalán álltatok, tekintetetek a könyvek feletti résen egymásra szegeződött; amikor elhallgattál, átment hozzád, kezébe fogta az arcod, mint egy bögrét, és megismételte a mondatot. A mai napig álmodsz róla néha – ott éltek abban a kis tengerparti városban, visszamentél hozzá, és tudod, hogy nem kellett volna, hogy hiba volt, és hogy most valahogy finoman meg kell magyaráznod neki.

Ez a tengerparti történet talán szükségtelenül félrevezető volt, jegyzed meg.

Megragadja az öklöd, tenyerei kagylóhéjába rejti, és magához húzza, te pedig engeded neki. Szétfeszíti izzadt ujjaid, felfejti a szorítást. És ez például, kérdezi, kellemetlen neked?

Nem kellemetlen, nem érdekel.

Arcod a paplan felé fordítod, és a hora gondolsz.

Egy garzonlakásban sem akarom végezni egy macskával és keresztretjtvényekkel, örökkön örökké valaki szürke, magányos szomszédjaként, csak szeretnék úgy élni, ahogy mások élnek, szaladgálni egy kicsit, mielőtt igazán megállapodnék.

Beleharap a vádlidba, inkább játékosan, mint megtorlásként, alig érzed. Megfordulsz, és tenyeredet a mellkasába nyomod, felfordul, mint egy bogár. Kuncog, hátravetett fejfel.

Ne butáskodj, menj férjhez!

Nyakát a térdkalácsod gödrébe helyezi, és újra a folyóiratról beszél. Már megállapodott a főszerkesztővel, hogy ő is jelentkezik a lapnál egy írással. Több a lelkesedése, mint a tapasztalata, ezért reméli, hogy a szerkesztéskor jóindulatú és elnéző leszel. Fél füllel hallgatod. Felhörpinted az italod, és a mosogatóhoz viszed a poharakat. Teljesen józannak érzed magad. Elmélázva tologatod a hűtőszekrényajtón a mágneses betűket, amikor elhangzik Endre neve. Tudja, hogy Endre ismert, a vizuális rovat vezetője is említette a szerkesztőségi ülésen, és mindenki ismerte őt, művészeti munkásságát mind egyöntetű tisztelettel emlegették, és azt mérlegelték, hogy egy ilyen kaliberű ember hajlandó-e hozzájárulni valamivel egy induló folyóirathoz, amikor bizonyára több vonzóbb megkeresése is van. Ezenkívül Endre mintegy mellékesen megemlíti valamelyik budapesti kiállítását, egy prágai konferenciát vagy egy New York-i rezidens ösztöndíjat, így halványan tisztában vagy azzal, hogy valójában kivel is van dolgod, ő maga azonban ezt nem hozza szóba, és te nem a művészetén keresztül ismerted meg, így számodra Endre egy másik Endre, a te Endréd, aki nem szereti az egész paradicsomot, mert a héja mindig olyan furán szétroppan a foga közt, az az Endre,

aki gyerekkorában kivágta papírból XIV. Lajos egész udvartartását, ezerkétszáz különálló figurát, köztük egy komplett zenekart korabeli hangszerekkel, mert elmondása szerint nem volt mivel játszania, Endre és a vékony kesztyűben az ujja, amivel végigsimít a térképeden, megmutatva a legrövidebb utat tőled magához. Dora az előszobai tükör keretében tartja Endre kiállításmegnyitójának meghívóját, kihúzza, és közben lever öt másik dolgot. Hatalmas tehetség, mondja. Visszakanyarodik egy rangos díjhoz, amit Endre még diákkorában nyert, ami miatt később megváltoztatták a szabályokat. Ezekről a részletekről nem tudtál; a díjat említette a temetői séta során, és némi vonakodással megjegyezte, hogy azóta nagyjából bármit művel, az emberek megtapsolják. A meghívót elveszed, a kiállítás január végéig tart.

Felöltözve, cipőben állsz az ajtóban, mintha valamit a szobában felejtettél volna, és valaki elszaladt érte. Érzed, ahogy viszket a homlokod a sapkád alatt, és cselekvőképtelennek érzed magad, kiskorúnak, csuklódtól lelógó gyapjúkesztyűt képzelsz el, az egyik kabátujjtól a válladon át a másik kabátujjig húzódó piros zsinórt, eszedbe jut a szánkó, amin apád húzott az óvodába, az ujjaid tökéletesen emlékeznek a műanyag szövetülőkére.

Dora a földre ereszkedett a lábad előtt, mint egy bot nélkül maradt kúszónövény, nyilván nem figyelt rád, a cipőfűződet kötötte, macska. És amikor feláll, mintha már a kezekben lenne a bent felejtett tárgy, elmondja, merre menj, a legyszerűbb tájékozási pontok segítségével magyarázza el, messze van, de nem különösebben bonyolult, és biztosan összejössz ott valakivel – és az nem szól majd örökre. Mire ez az éjszaka véget ér, győzhetnéd.

PÉNZES TÍMEA fordítása